

Uppsala Senioruniversitet

Portalgatan 2 A, Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon: 018-24 35 01, www.usu.se

Program

Vårterminen 2011

Föreläsningar • Studiecirklar

Uppsala Senioruniversitet är en lokal förening under Folkuniversitetet

Tisdagsföreläsningar

Alla föreläsningar äger rum kl. 13.15. De beräknas pågå till ca kl 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Den 22 mars pågår föreläsningen fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Tisdagen den 25 januari

Docent Ylva Hasselberg.

Vem styr universiteten?

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Kersti Ullenhag

Tisdagen den 8 februari

Det var dans bort i vägen.

Den 8 februari 1911 är det 100 år sedan Gustaf Fröding avled. **Professor Christer Åsberg** inleder och kommenterar. Sång: **Arkitekt Björn Ringström**. Piano: **Musiklärare Gunnel Fagius**

Universitetshuset, Sal IX.

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Tisdagen den 22 februari

Professor Anders Malmberg.

Kluster och innovation – näringslivets omvandling i en globaliserad värld.

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Kersti Ullenhag

Tisdagen den 8 mars

Tidigare chefen för Björlingmuseet i Borlänge Harald Henrysson.

Med David Björling och hans pojkar i Amerika. Jussis första utlandsturné 1919-1921.

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Ingrid Åberg

Tisdagen den 22 mars

Pater Lars Björklund, docent Jan Fagius, överläkare Micaela Kinch, professor Torbjörn Tännsjö, leg. psykolog Margareta Sanner, moderator

Hur får vi en värdig död?

Panelsamtal.

Ekonomikum, Sal 1 kl. 13.15 – 16.00

Gästvärd: Johnny Andersson.

Tisdagen den 5 april

Professor Michael Tjernström

Vad händer med klimatet?

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Sven Kullander

Tisdagen den 19 april

Konstnären Jin Jiang

Om kinesisk konst.

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Tisdagen den 3 maj

Professor Leif Andersson.

Hur djuren lär oss att förstå våra gener och deras betydelse för hälsa och sjukdom.

Universitetshuset, Sal X.

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Tisdagen den 17 maj

Professor Gabriel Michanek.

Allemansrätten i ett miljöperspektiv.

Ekonomikum, Sal 1.

Gästvärd: Johnny Andersson

FÖRELÄSARE VÅREN 2011

Ylva Hasselberg är docent i ekonomisk historia och sedan år 2000 verksam som forskare inom ekonomisk historia. Ett huvudtema i hennes forskning är analys av personliga nätverks roll i historiska och samtida skeenden. Hon har tidigare arbetat med företagshistoria och frågor om ekonomisk rationalitet. De senaste åren har mera ägnats åt vetenskapshistoriska och vetenskapssociologiska frågor. Hasselberg publicerade år 2008 essäsamlingen "Vem vill leva i kunskapssamhället".

Christer Åsberg är litteraturvetare, författare samt huvudsekreterare i Bibelkommissionen. Han är också kännare av Alf Henriksson och Ulf Peder Olrog.

Björn Ringström är f.d. planarkitekt

vid Stadsbyggnadskontoret i Uppsala, körsångare och gluntsångare.

Gunnel Fagius är musiklärare och pedagog, administratör vid Uppsala universitetets Körcentrum. Hon är flitig ackompanjör samt ivrar för barnsång

Anders Malmberg är sedan 1999 professor vid Uppsala universitet i geografi med inriktning mot ekonomisk geografi. Hans forskning handlar om lokaliseringsförändringar, näringslivsomvandling och regional-ekonomisk utveckling, med tonvikt på hur innovationer och dynamik uppstår i kluster och innovationssystem. Malmberg är föreståndare för Centre for Research on Innovation and Industrial Dynamics (CIND). Inom CIND samverkar ekonomgeografer, ekonomhistoriker och företagsekono-

mer i forskning om kluster och innovationssystem. Sedan 2008 är han dekanus för Samhällsvetenskapliga fakulteten, Uppsala universitet.

Harald Henrysson är en våra främsta kännare av Jussi Björlings liv och musik. Han har bl.a. arbetat vid Sveriges Radios ljudarkiv med uppdrag att lagra och datorisera Sveriges radios egna inspelningar av Jussi Björling vilket resulterade i boken Jussi Björling Phonography. Henrysson är också medförfattare i den biografi som 2010 gavs ut till 100-årsminnet av Jussi Björlings födelse. Han tillhörde initiativtagarna till Jussi Björlingmuseet i Borlänge och blev 1994 dess förste chef. 1989–1994 var han det nybildade Jussi Björlingsällskapets förste ordförande.

Margareta Sanner är leg psykolog, docent i samhällsmedicin, forskare vid institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet. Hon har främst forskat inom transplantationsområdet och andra dödsrelaterade ämnen.

Lars Björklund, är f.d. sjukhuspräst, och nu kaplan på Sigtunastiftelsen. Han är också författare och föreläsare samt ofta anlitad i frågor som rör vård vid livets slut, etik och livsfrågor.

Jan Fagius är docent i neurologi och överläkare vid neurologikliniken, Akademiska sjukhuset. Hans huvudansvarsområde är sedan 20 år tillbaka MS, multipel skleros. Denna sjukdom är fortfarande en i vissa fall svårt funktionsnedsättande sjukdom. Han har också stor erfarenhet av andra nedbrytande neurologiska sjukdomar. Jan Fagius har därigenom ofta mött etiska ställningstaganden i livets slutskede.

Micaela Kinch är överläkare vid geriatriska kliniken, Akademiska sjukhuset. De senaste 12 åren har hon arbetat med palliativ vård varav en stor del på Hospice. De senaste åren har hon varit verksam vid det Palliativa Rådgivningsteamet, som

är en del av Palliativt Kompetenscentrum på Kronparksgården.

Torbjörn Tännsjö är professor i praktisk filosofi vid Stockholms universitet och affilierad professor i medicinsk etik vid Karolinska institutet. Han är ledamot av Socialstyrelsens etiska råd. Bland hans aktuella böcker, med betydelse för kvällens debatt, kan särskilt nämnas "Döden är förhandlingsbar" (Liber, 2009).

Michael Tjernström är professor i meteorologi vid Stockholms universitet och är verksam vid Meteorologiska institutionen och inom Bert Bolins Center för Klimatforskning. Tjernström medverkade både vid skapandet av Rossbycentret på SMHI, inom det Mistrafinansierade klimatprogrammet SWECLIM, och vid bildandet av Bolincentret på Stockholms universitet. Hans egen forskning handlar om klimatprocesser i Arktis, främst om moln över den Arktiska Oceanen och dessas effekt på klimatsystemet. Den bedrivs huvudsakligen experimentellt med fältmätningar från isbrytaren Oden. Tjernström är flitig deltagare i klimatdebatten.

Jin Jiang är född i Kina men bor

sedan 18 år i Sverige. Hon arbetar heltid med måleri och fotografi i ateljéer i Uppsala och Beijing. Jin Jiang är fil.dr i biokemi från SLU, Hon har genomgått konstnärlig och konstvetenskaplig utbildning i Stockholm resp. Uppsala. Hon har ställt ut i Sverige, Litauen, Holland och Kina. Sedan många år föreläser hon om konst, framför allt kinesisk konst och kultur.

Leif Andersson är professor i funktionsgenomik vid BMC. Inom hans forskargrupp har man lyckats associera en viss gen till speciella förändringar i kycklingars utveckling, vilket har inneburit ett vetenskapligt genombrott och bland annat ger oss insikter i hur vår hälsa styrs av våra ärftlighetsmolekyler.

Gabriel Michanek är sedan 2009 professor i miljö rätt vid Uppsala universitet. Dessförinnan har han varit professor i miljö- och naturresursrätt vid Luleå tekniska universitet. Han har även arbetat med utveckling av miljölagstiftning i utvecklingsländer, främst Lettland, och varit adjungerad domare vid Miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Föreläsningsserier

Anmälan se sista sidan i programmet

Nr 1. Konsthistoria

Teddy Brunius, professor em. i konsthistoria, tfn 018-53 87 33.

Program

Problem och tolkningar. Konstverk, konstruktningar och konstnärer från skilda tider.

31 jan. *Från kärlek till amning.*

14 feb. *Från Karl den store till Karl den femte.*

28 feb. *Bruno Liljefors.*

14 mars *Edvard Munch.*

28 mars *Konst i Nordamerika.*

Tid: Måndagar udda veckor

31/1–28/3 kl. 13.15–14.45. 10 tim.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.

Hörslinga finns.

Avgift: 300 kr.

Nr 2. Min musik

Kulturpersonligheter i Uppsala talar om och spelar musik som de själva valt.

Programansvariga: **Maj Aldskogius**, fil.dr, f.d. rektor, tfn 018-46 03 30, och **Carl-Olof Jacobson**, professor em., tfn 018-50 11 23.

Program

24 jan. **Göran Engman**, skådespelare, Uppsala stadsteater.

7 feb. **Carl-Olof Jacobson**, professor em. i zoologi, f.d. ständigt sekreterare i Vetenskapsakademien, körsångare.

21 feb. **Gunilla Lindberg**, journalist, författare, kåsör i UNT.

7 mars **Stig Strömholm**, professor em. i civilrätt med internationell privaträtt, f.d. rektor för Uppsala universitet, författare.

21 mars **Kerstin Hulter Åsberg**, med. dr, överläkare vid Enköpings lasarett, ordf. för Uppsala Läns Landstings Läkemedelsenhet.

4 apr. **Torsten Pettersson**, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet, författare.

Tid: Måndagar jämna veckor

24/1–4/4 kl. 10.30–12.00. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen. Hörslinga finns.

Avgift: 300 kr.

Nr 3. Jazzens magi – levande jazzhistoria i ord och ton

Serien behandlar jazzens historia med klingande musikexempel, musikanalyser och diskussioner kring jazzens sociala, ekonomiska och estetiska förutsättningar under olika epoker. Hur kan jazzmusiker skapa hela spontanarrangemang utan noter, hur kan man veta när ett solo börjar och slutar, varför uppkom jazzen just i USA, vad är "sväng", hur skall man insiktsfullt kunna diskutera jazzens estetik och företrädare och känna igen olika orkestrar och solister? Det är exempel på frågor som kan komma upp under seriens gång. Serien motsvarar i stort den introduktionsserie som gavs vårterminen 2009.

Programansvariga: **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Tid: Torsdagarna 27/1, 10/2, 10/3, 17/3, 31/3, 14/4 kl. 10.00–11.30. 12 tim.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.
Avgift: 300 kr.

Nr 4. Filmstudio Fyris

I samarbete med Fyrisbiografen får vi tillfälle att se ett urval filmer från olika europeiska länder, filmer som blivit klassiker. Varje film föregås av en kort introduktion.

Programansvariga: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Program

27 jan. La Strada, legendarisk italiensk film från 1954 i regi av Federico Fellini med bl.a. Anthony Quinn och Giulietta Masina.

10 feb. Babettes gästabud, dansk film från 1988 efter en novell av Karen Blixen i regi av Gabriel Axel med bl.a. Stéphane Audran, Bodin Kjer och Birgitte Federspiel.

24 feb. All världens morgnar, fransk film från 1991 om 1600-talskompositören och gambisten Marin Marais i regi av Alain Corneau och med Gérard Depardieu i huvudrollen.

10 mars Vid himlens utkant, tysk-turkisk produktion från 2007 i regi av Fatih Akin.

24 mars Återstoden av dagen, uppmärksammas engelsk film från 1993 i regi av James Ivory och med Anthony Hopkins och Emma Thompson i huvudrollerna.

7 apr. Jules & Jim, en av de mest betydelsefulla franska filmerna från 1960-talet med Jeanne Moreau i den kvinnliga huvudrollen och med François Truffaut som regissör.

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/1–7/4 kl. 14.00–ca 16.30.

Lokal: Fyrisbiografen, St Olofsgatan 10.

Avgift: 300 kr.

Nr 5. Dialekter och sociolekter

Hur ska man definiera en dialekt idag då dialekterna förändrats och inte längre är lika särpräglade som för 50 år sedan? Hur skiljer man på dialekter och sociolekter? Hur står det till med de svenska dialekterna och vad är typiskt för norrländska mål? Bland annat detta tas upp i en introduktionsföreläsning som sedan följs av mer specificerade föreläsningar som ur olika synvinklar belyser svenska dialekter och sociolekter. Gemensamt för samtliga är att ljudprov kommer att spelas upp och kommenteras. Vid varje tillfälle ges utrymme till frågor och diskussion.

Programansvariga: **Margareta Svahn**, docent och forskare vid Institutet för språk och folkminnen, tfn 018-65 21 98, och **Erling Wande**, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47.

Program

18 jan. Margareta Svahn, docent, forskare vid Institutet för språk och folkminnen, Uppsala. *Dialekter och sociolekter.*

1 feb. Kristina Hagren, fil. dr, forskningsarkivarie vid Institutet för

språk och folkminnen, Uppsala. *Gotländska.*

15 feb. Gerd Eklund, docent, Sällskapet för svensk dialektologi, Uppsala. *Uppländska.*

1 mars Bengt Nordberg, professor em. i sociolingvistik vid Institutionen för nordiska språk, Uppsala. *Sociolekter, talstilar och attityder.*

15 mars Eva Sundgren, docent, universitetslektor i svenska vid Mälardalens högskola, Eskilstuna. *Eskilstunaspråket lever än.*

29 mars Margareta Svahn, *Dialektutjämning i Västsverige.*

Tid: Tisdagar udda veckor

18/1–29/3 kl. 15.00–16.30. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan. Hörslina finns.

Avgift: 300 kr.

Nr 6. English literature from the 19th century. The Brontës: Myth and context

Berättelsen om systrarna Brontës liv och tragiska död är lika väl känd och mytomspunnen som deras verk. Med utgångspunkt i Elizabeth Gaskells biografi över Charlotte Brontë och med hänvisning till den senare tidens litteraturkritik, syftar serien dels till att belysa myternas framväxt, dels till att placera romanerna i deras historiska och litterära sammanhang.

Föreläsningarna hålls på engelska.

Programansvarig: **Christina Lindqvist**, fil.dr, f.d. universitetslektor i franska, tfn 018-51 30 27.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Catherine Dahlström**, docent i engelskspråkig litteratur, Stockholms universitet.

Program

27 jan. Myternas ursprung: Charlotte Brontë och Elizabeth Gaskell.

10 feb. Emily Brontë: Wuthering Heights (Svindlande höjder, 1847): 1800-talets ovanligaste roman?

24 feb. Charlotte Brontë: Jane Eyre (1847): Den andra guvernantromanen.

10 mars. *Anne Brontë: The Tenant of Wildfell Hall (Främlingen på Wildfell Hall, 1848): Att utmana tidens moral.*

24 mars. *Charlotte Brontë: Villette (1853): Den fullfjädrade psykologiska romanen.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/1–24/3 kl. 13.00–14.30. 10 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan, dock Missionskyrkan, Tovensalen 10/2, 10/3. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 7. Att skildra sitt eget liv eller andras

I denna serie medverkar författare som under senare år publicerat uppmärksammade memoarer eller biografier.

Programansvariga: **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36.

Program

20 jan. Bengt Jangfeldt, docent i rysk litteratur, författare, översättare. *Med livet som insats. Att skriva biografier.*

3 feb. Hans Alsén, f.d. landshövding, hedersdoktor vid Uppsala universitet. *Från Dragarbrunn till Slottet.*

17 feb. Peter Nobel, jur.dr, advokat, f.d. diskrimineringsombudsman. *Att skriva om sig själv.*

3 mars Lena Kåreland, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Ett sällsamt dubbelliv. Om kärleken mellan barnbokskritikern Gurli Linder och ballongfararen Samuel August André.*

17 mars Christina Jutterström, journalist, f.d. verkställande direktör på Sveriges Television. *Uppfostrad av män.*

31 mars Yvonne Hirdman, professor em. i historia, Stockholms universitet. *Alva Myrdal - det tänkande hjärtat.*

Tid: Torsdagar udda veckor 20/1–31/3 kl. 13.15–14.45. 12 tim.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 8. Arkeologi i forskningens frontlinje

Arkeologin studerar hur människans villkor förändrats i samspel med skiftande förutsättningar under årtusenden och årmiljoner. I serien får vi följa en tidsskala på sex miljoner år. Det handlar om skilda livsbetingelser och om människors förflyttningar från Afrika till okända utmaningar i nya miljöer. Till slut når vi ända fram till våra uppsalensiska förfäders och förmödrars liv för endast drygt tusen år sedan. Vi får ta del av diskussioner om forna samhällens ekonomiska organisation, släkt- och vänskapsrelationer, politiska och religiösa förpliktelser och om dåtidens påverkan på nutida skeenden.

Programansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

24 jan. Bo Gräslund, professor em. i arkeologi, Uppsala universitet. *Om människans första tid på jorden.*

7 feb. Åsa Larsson, fil.dr i arkeologi, verksamhetschef vid SAU (Societas Archaeologica Upsaliensis). *Bondestenåldern. Från säljägare till ölbryggare.*

21 feb. Karl-Johan Lindholm, fil.dr i arkeologi, universitetslektor, Uppsala universitet. *Källor till kunskap. Pastoral landanvändningshistoria i Kalahari, Namibia.*

7 mars Anne-Sofie Gräslund, professor em. i arkeologi, Uppsala universitet. *Aspekter på religionsskiftet i Skandinavien.*

4 apr. Anders Kaliff, professor i arkeologi, Uppsala universitet. *Nya vägar till förståelsen av den fornskandinaviska religionen.*

18 apr. Magnus Alkarp, fil.dr i arkeologi och tidighistoria, Uppsala universitet. *Det Gamla Uppsala.*

Tid: Måndagar jämna veckor 24/1–18/4 (ej 21/3) kl. 13.15–14.45. 12 tim.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX, dock Universitetshuset, Sal X 4/4. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 9. Fokus på Frankrike. Fasad Syd

En stor del av Frankrikes vatten rinner mot söder och Rhône och mynnar ut i Medelhavet. Deltagarna får tillfälle att bekanta sig med ett antal viktiga städer i Rhônebäckenet och deras omedelbara omgivning: nutid, framtid, historia, konst och kulturliv. Föreläsningarna är rikt illustrerade med bilder och andra dokument.

Programansvarig: **Monika Ekman**, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Michel Barbier**, f.d. universitetsadjunkt, Uppsala universitet, ordförande i Alliance française d'Uppsala.

Program

18 jan. Besançon. *Den gröna regionhuvudstaden.*

1 feb. Dijon. *Drömmen om ett mittrike.*

15 feb. Châlon-sur-Saône och Mâcon. *Anden och handen över Europa.*

1 mars Lyon. *Det heliga berget och de tre floderna.*

15 mars Avignon. *Vår gud är en fästning.*

29 mars Marseille. *26 sekel och en framtid.*

Tid: Tisdagar udda veckor 18/1–29/3 kl. 15.15–16.45. 12 tim.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 10. Om tyska krönings-, residens- och huvudstäder

Serien presenterar krönings-, residens- och huvudstäder samt deras avgörande betydelse i de olika tyskspråkiga staterna från början av 800-talet till dagens Tyskland.

Programansvarig: Christina Lindqvist, fil.dr, f.d. universitetslektor i franska, tfn 018-51 30 27.

Program

18 jan. Helmut Müssener, professor em. i tyska, särskilt tyskspråkig litteratur, Stockholms universitet. *Aachen – där allt tog sin början: Kejsarnas och kungarnas stad.*

1 feb. Helmut Müssener. *Frankfurt/Main – där kejsarna kröntes och borgarna härskade.*

15 feb. Helmut Müssener. *Wien dansar och ler? Ett imperiums huvudstad.*

1 mars Elisabeth Auer, fil. dr i tyska. *Wien – konsternas huvudstad.*

15 mars Helmut Müssener. *Berlin – en nyrik uppkomling bland Europas huvudstäder.*

29 mars Helmut Müssener. *Bonn/Berlin – om ett provisorium och om en delad huvudstad.*

Tid: Tisdagar udda veckor 18/1–29/3 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 11. Kina – stormakt i utveckling

På några decennier har Kina utvecklats till en modern stormakt med globalt inflytande. Serien utgår från den historiska utvecklingen samt från frågor om demokrati och globalisering. Därefter behandlas mänskliga rättigheter bland annat i relation till religionsfrihet och miljöfrågor. Sist redogörs för befolkningsutvecklingen och de levnadsförhållanden som erbjuds människor i Mittens rike i dag. I serien lägger några av de främsta kinakännarna i Sverige olika perspektiv på det kinesiska samhället.

Programansvarig: Alice Rinell-Hermansson, doktor i med. vet., född, uppväxt och flitig besökare i Kina, tfn 018-52 58 06.

Program

20 jan. Torbjörn Lodén, professor i sinologi vid Stockholms universi-

tet och föreståndare för Nordiska Konfuciusinstitutet i Stockholm. *Kina från imperium till modern stormakt.*

3 feb. Börje Ljunggren, fil.dr, diplommat och författare, ambassadör i Peking 2002–2006 samt dessförinnan i Vietnam. *Kina – vår tids drama.*

17 feb. Fredrik Fällman, fil.dr i sinologi och forskare vid Kungl. Vitterhetsakademien. *Fem religioner och ett ateistiskt parti.*

3 mars Tom Hart, f.d. föreståndare för Centrum för Stillahavsstudier vid Stockholms universitet samt associate professor vid China Economic Research Center, Handelshögskolan i Stockholm. *Kinesernas problematiska framtid: Kineserna mellan människan och miljön med Kinas nygamla politiska kultur som förmedlande medium.*

17 mars Albin Geijer, kinakännare och ägare av det uppsalabaserade reseföretaget Kinalotsen. *Kina bortom miljonstäder och sevärheter. Hur "vanligt folk" lever i Kina, särskilt minoritetsfolken i sydvästra Kina.*

31 mars Marina Thorborg, professor vid institutionen för livsvetenskaper, Södertörns högskola. *Frihet, jämlikhet och systerskap i Kina.*

Tid: Torsdagar udda veckor 20/1–31/3 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Universitetshuset, Sal IX. Hörslinga finns.
Avgift: 300 kr.

Nr 12. Maten – halva födan

I ett samhälle som Sverige äter vi inte alltid eller kanske rentav sällan för att vi är hungriga. Det är många faktorer som styr vårt ätande och val av mat. I serien presenteras dels officiella rekommendationer och kostråd för både friska personer och personer med hälsoproblem, dels olika modedieter/alternativdieter. Vad säger vetenskapen om matvanornas betydelse för vår hälsa? Serien tar vidare upp olika aspekter på produk-

tion, distribution och konsumtion. Vilket värde sätter vi på maten?

Programansvarig: Lillemor Abrahamsson f.d. universitetslektor i näringslära och dietetik, Uppsala universitet, tfn 018-13 48 09, 0704-71 19 43.

Program

3 feb. Helen Göranson, universitetslektor i näringslära, Uppsala universitet, och **Lillemor Abrahamsson**, f.d. universitetslektor i näringslära och dietetik, Uppsala universitet. *Rätt rätt. Näringsrekommendationer och kostråd för friska under livscykeln – förr och nu.*

17 feb. Per Sjögren, forskare i nutritionsepidemiologi, Uppsala universitet. *Modedieter (medelhavsdieten, GI-kosten, Montignacdieten, LCHF-dieten, stenålderskosten, isodieten). Vem förespråkar vad och vad säger vetenskapen?*

3 mars Margaretha Nydahl, docent i kostvetenskap, Uppsala universitet. *Mat och motion vid övervikt/fetma, diabetes och hyperlipidemi samt resultat av hälsofrämjande arbete.*

17 mars Ingela Marklinder, universitetslektor i kostvetenskap, Uppsala universitet. *Senare rön och nya tankar om maten.*

31 mars Charlotte Lagerberg Fogelberg, agr. dr, forskare inom hållbar livsmedelskonsumtion och mer värden kring mat, Sveriges lantbruksuniversitet, och **Monica Pearson**, nutritionist, Livsmedelsverket.

Matens värde och värdet på maten. Olika perspektiv med fokus på produktion, distribution och konsumtion.

14 apr. Anna-Karin Lindroos, klinisk näringsfysiolog, Livsmedelsverket. *Vem äter vad och när? Har matvanorna betydelse för våra vanligaste folkhälsosjukdomar?*
Tid: Torsdagar udda veckor 3/2–14/4 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Linnéstu-

gan. Hörslinga finns.

Avgift: 300 kr.

Nr 13. Det goda seniorlivet – vårt ansvar och vår rätt till stöd

Vårens föreläsningsserie om det goda seniorlivet är en fristående fortsättning på höstens serie med samma tema. Serien vill bl.a. belysa kommunens respektive landstingets ansvar för de äldres välbefinnande och vård. Vårens föreläsningar fokuserar på den hjälp man kan få för att kunna bo kvar i det egna hemmet, och stöd som erbjuds vid allvarlig sjukdom och vid livets slut. Medicinskt belyses demenssjukdomar, ögonsjukdomar som drabbar äldre samt astma/KOL.

Programansvariga: **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare och chefsläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 0703-74 72 92, och **Nils-Johan Höglund**, med. dr h.c., f.d. överläkare, Sättra brunn, tfn 018-30 91 85.

Program

20 jan. Carina Kumlin, socialtjänstchef, Äldrekontoret, Uppsala kommun, **Birgitta Mogård**, verksamhetschef, Enheten för särskild vård, Primärvården, Landstinget, och **Christina Mörk**, specialistläkare i allmänmedicin och geriatrik, Primärvården och Akademiska sjukhuset. *Vård i eget boende – kommunens och landstingets ansvar och samverkan.*

3 feb. Lena Kilander, docent, överläkare, Geriatriken, Akademiska sjukhuset, **Malgorzata Szmidi**, verk-

samhetschef, överläkare, Äldrepsykiatri, Akademiska sjukhuset, och **Karin Udénius**, äldreombudsman, Äldrekontoret, Uppsala kommun. *Demenssjukdomar – orsaker och behandling.*

17 feb. Urban Eriksson, överläkare, Ögonkliniken, Akademiska sjukhuset, och **Viveca Frändberg**, enhetschef, Syncentralen. *Åldersrelaterade ögonproblem – utvecklingen av synhjälpmedel.*

3 mars Christer Janson, professor i lungmedicin och allergologi, Uppsala universitet, och **Gunnar Johansson**, docent i allmän medicin, Uppsala universitet. *Modern behandling av astma/KOL.*

17 mars Ulla Martinsson, överläkare, Sjukvårdsteamet, Onkologen, Akademiska sjukhuset, och **Micaela Kinch**, överläkare, Geriatriken, Akademiska sjukhuset. *Palliativ vård i Uppsala län. Hur man får hjälp att leva ett bra liv trots en svår situation?*

31 mars Cenneth Gustafsson, Hallsénus & Stenholms begravningsbyrå, och **Gabriella Mörner**, jur. kand., S:t Olof Familjejuridik. *Att planera det oundvikliga – om testamentet, livsarkivet och begravningen.*

Tid: Torsdagar udda veckor 20/1–31/3 kl. 15.00–16.30. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan. Hörslinga finns. Avgift: 300 kr.

Nr 14. Fåglar i Uppland – presentation av 100 vanliga fåglar och deras ekologi

Serien behandlar vanliga fåglar, hur man känner igen dem och hur de lever. Serien är fristående från cirkelarna med exkursioner, och är tänkt att ge lite "kött på benen" inför exkursionerna eller som fristående serie.

Programansvarig: **Andreas Ehn**, fil.dr, f.d. lektor i biologi, tfn 018-32 43 46.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Bo Tallmark** fil.dr, f.d. universitetslektor i ekologi, Evolutionsbiologiskt Centrum, Uppsala universitet.

Program

27 jan. Presentation av serien. Vinterfåglar.

24 feb. Fåglar i kulturlandskap och stadsmiljö.

10 mars Vårfåglar.

24 mars Barrskogsfåglar.

7 apr. Fågelsjön.

14 apr. Lövskogsfåglar.

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/1–7/4 (ej 10/2) samt 14/4 kl. 15.00–16.30. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan, dock Missionskyrkan, Toven-salen 10/3. Hörslinga finns. Avgift: 300 kr.

Studiecirklar

Anmälan se sista sidan i katalogen. Varje cirkelträff omfattar 2x45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 15. Filosofi och religion: Kristendom idag

Bengt Holmberg, fil. lic., f.d. gymnasielärare, tfn 018-30 20 09.

Begreppet kristendom har tiderna igenom haft skiftande innebörder. Flera av kyrkans medeltida uppfattningar, t.ex. tron på djävulen, helvetet och Paulus kvinnoosyn, gäller inte längre. Vidare måste vi idag ac-

ceptera att skapelsen i stort och smått är ofantligt mycket mer komplicerad än vad bibeltexternas författare hade en chans att ens ana.

Det finns idag ingen enhetlig uppfattning om vad kristendomens kärna är. Allt det här behöver diskuteras. Fristående fortsättning från föregående termin. Gamla och nya deltagare hälsas välkomna.

Tid: Måndagar jämna veckor 24/1–4/4 kl. 12.45–14.15. 12 tim.

Lokal: Storgatan 11. Avgift: 300 kr.

Nr 16. Biosofi – visdom om det levande

Torgny Unestam, professor em. i skoglig mykologi med mikrobiell ekologi, tfn 018-36 66 85, och

Alf Hultberg, f.d. bibliotekarie, tfn 018-25 60 80.
Biosofi: Visdom om det levande. Gränser mellan biologi, filosofi, religion, genetik och evolution. Slagsmål om utrymmet. Allmänintresse för människans situation, möjligheter, öde och historia. Fristående fortsättning från föregående termin. Kursbok presenteras vid första cirkelträffen.
Tid: Tisdagar udda veckor 18/1–29/3 kl. 11.00–12.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 17. Världsreligionerna idag – Guds återkomst

Bo Nylund, teol. dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.
Cirkeln avser att belysa de centrala föreställningarna i de stora tanke-system som brukar kallas de fem världsreligionerna. Vi skall också samtala om vad religion är utifrån några klassiska försök att definiera begreppet. Den mångtydiga roll som religionerna spelar i nutiden skall belysas med exempel från olika delar av världen.
Tid: Tisdagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 18. Tro och vetande i en ny tid, Grupp 1

Bo Nylund, teol. dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.
Inom cirkeln ram samtalar vi om religiös tro främst under 1800- och 1900-talen. Då beaktas bl.a. de nya

perspektiv som öppnats av den biologiska vetenskapen alltsedan Darwin och genom 1900-talets framsteg inom fysiken. Fristående fortsättning från föregående termin. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 19.
Tid: Tisdagar udda veckor 18/1–29/3 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 19. Tro och vetande i en ny tid, Grupp 2

Bo Nylund, teol. dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.
Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 18.
Tid: Onsdagar udda veckor 19/1–30/3 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 20. Kyrkokonst från Lübeck i svenska kyrkor

Jörn Johanson, fil. lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11.
Nordtyska altarskåp finns i ett stort antal kyrkor i Sverige. Dessa altarskåp importerades hit från mitten av 1400-talet fram till början av 1500-talet, då altarskåpen från Flandern tog över marknaden. I Lübeck arbetade många kända konstnärer, t.ex. Bernt Notk som snidat S:t Göransstatyn i Stockholms storkyrka. Vi ser närmare på ett tjugotal altarskåp med fantastiska scener i stort format och med porträtt som är verkligt inläggande framställningar av människor i olika situationer. En eller ett par av sammankomster-na kan vi förlägga till någon kyrka, där bra exempel finns, t.ex. Funbo och Tensta. Resorna klarar vi

förhoppningsvis av med hjälp av egna bilar. Resorna kan vara beroende av vädret, så en viss flexibilitet måste nog till.
Tid: Onsdagar udda vecka 19/1–30/3 kl. 9.00–10.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 21. Medeltiden på nära håll – ett kulturarv

Jörn Johanson, fil. lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11.
1. Medeltidens bildvärld, lärd och folklig, from och världslig.
2. Medeltidens byggt teknik, innovatörernas marknad.
3. Albert Målare och Jan Borman, en målare och en träsnidare.
4. Hur bilden utvecklades under medeltiden fram till de komplexa bilderna i senmedeltida altarskåp.
5. Utvecklingslinjer fram till medeltidens slut: internationaliseringssträvanden, universitet, forskning, kulturspridning, religion, Sverige dras med i Europasamarbetet, uppbrottet från medeltiden.
6. Studiebesök i kyrkor, se nedan.
Tid: Onsdagar varje vecka 27/4–25/5 kl. 9.00–10.30, samt exkursion 1/6. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen, dock Missionskyrkan, Insikten 11/5, 18/5, 25/5, och exkursion 1/6.
Avgift: 300 kr.

Den 1/6 ordnas en bussresa till Skepptuna, Odensala, Villberga och Litslena kl. 09.00–c:a kl. 16. Kostnader för denna resa tillkommer. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar, men företräde ges för deltagare i cirkeln. Se vidare under ”Resor och studiebesök”.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 22. I krigets skugga – litteratur från 40- och 50-talen, Grupp 1

Lena Ågren, fil. mag., f.d. gymnasielärare i svenska, tfn 018-22 48 43.
Vi läser och diskuterar svensk och utländsk litteratur från 40- och 50-talen. Cirkeldeltagarna ombeds att

till första tillfället läsa Pär Lagerkvist, *Dvärgen*. Vid varje tillfälle läser vi dessutom lyrik enligt deltagarnas önskemål. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 23.
Tid: Onsdagar udda veckor 19/1–30/3 kl. 12.45–14.15. 12 tim.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 300 kr.

Nr 23. I krigets skugga – litteratur från 40- och 50-talen, Grupp 2

Lena Ågren, fil. mag., f.d. gymnasielärare i svenska, tfn 018-22 48 43.
Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 22.
Tid: Onsdagar jämna veckor

26/1–13/4 (ej 23/2) kl. 12.45–14.15.
12 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

Nr 24. Talarstuga

Frida Buhre, fil.mag., amanuens i retorik, tfn 018-471 61 82.

Vi hamnar alla i situationer där vi behöver tala inför en publik. Det gäller kanske systemsonens bröllop, en födelsedagsuppvaktning, ett föreningsmöte. Då ställs man inför frågor som: Vad ska jag säga? Hur ska jag säga det? Vad vill jag förmedla till mina åhörare? I cirkeln reflekterar vi över hur man kan påverka vardagen med hjälp av ord. Alla deltagare får skriva och hålla tal i olika fiktiva situationer och sedan diskutera med de andra cirkeldeltagarna om hur man kan forma talet för att på bästa sätt nå fram med sitt budskap. Kursbok: Lennart Hellspong "Konsten att tala: handbok i praktisk retorik", Studentlitteratur, 2004.

Tid: Måndagar jämna veckor

24/1–4/4 kl. 14.15–15.45. 12 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

Nr 25. Skrivarstuga

Kia Sjöström, psykolog, tfn 018-30 13 36.

Cirkeln välkomnar deltagare som tycker om att skriva och lyssna till andras texter – t.ex. om barndomen, livserfarenheter, tankar, drömmar, fantasier, i prosa- eller diktform. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor

18/1–15/3 kl. 12.45–14.45. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln.

Avgift: 300 kr.

Nr 26. Illustrationer för barn, Grupp 1

Barbro Werkmäster, konstvetare, fil. dr h.c., tfn 018-30 98 15.

Cirkeln tar upp ett ämne som vi alla

har erfarenhet av, först och främst från barn- och ungdomsåren, sedan eventuellt som föräldrar, bibliotekari-er eller lärare och till slut kanske som mor- eller farföräldrar. Frånsett utgivning av enstaka böcker har illustrerad litteratur för barn i stigande omfattning getts ut sedan 1700-talets slut. Efter en historisk internationell överblick koncentreras arbetet i cirkeln främst på svensk litteratur från 1870-talet fram till vår tid. Exempel på konstnärer och bilder från varje tidsepok presenteras och analyseras. Litteratur: Lena Kåreland & Barbro Werkmäster "Möte med bilderboken. Ett studiematerial". Angiven litteratur kompletteras med kopior av recension-er, artiklar och textcitat. Parallell-cirkel med samma innehåll som Nr 27.

Tid: Tisdagar udda veckor

18/1–29/3 kl. 9.00–10.30. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 27. Illustrationer för barn, Grupp 2

Barbro Werkmäster, konstvetare, fil. dr h.c., tfn 018-30 98 15.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 26.

Tid: Tisdagar udda veckor

18/1–29/3 kl. 15.15–16.45. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 28. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 018-12 88 93 eller 0708-74 45 84.

Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Om lokalen är tillgänglig den aktuella dagen ställer vi ut våra alster i Missionskyrkans galleri i samband med terminsavslutningen. Parallell-cirkel med samma innehåll som Nr 29.

Tid: Onsdagar jämna veckor

26/1–6/4 kl. 9.15–11.45. 18 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 29. Akvarellmålning, Grupp 2

Dirk Fock, konstnär, tfn 018-12 88 93 eller 0708-74 45 84.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 28.

Tid: Onsdagar jämna veckor

26/1–6/4 kl. 12.15–14.45. 18 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 30. Teckning

Christer Kempe, konstnär och bildpedagog, tfn 018-71 35 15.

Figur- och frihandsteckning kombinerat med akvarell.

Tid: Tisdagar jämna veckor

25/1–5/4 kl. 11.00–13.30. 18 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 31. Psalm och andlig visa

Kerstin Berglund, kantor, f.d. kyrkoherde, tfn 018-50 42 22.

Gamla och nya psalmer och visor. Rika tillfällen till sång. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor

18/1–29/3 kl. 10.00–11.30. 12 tim.

Lokal: Vindhems kyrkan, Vindhemsg. 9.

Avgift: 300 kr.

Nr 32. Sången i kroppen – körsång för alla

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 0709-94 23 03.

Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå.

Tid: Varje onsdag 12/1–4/5 (ej 23/2, 20/4) kl. 10.45–12.15. 30 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen, dock annan plats 13/4.

Avgift: 750 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP OCH JURIDIK

Nr 33. Hjärnan på gott och ont

Åke Pålshammar, senioruniversitetslektor vid Institutionen för psykologi, Uppsala universitet, tfn 0702-46 72 68.

Cirkeln ger en bild av hur hjärnan fungerar under normala förhållanden och när den inte fungerar som den förväntas göra. Det betyder att vi under cirkelträffarna även tar upp diverse neurologiska sjukdomar och tillstånd, t.ex. fobier, depression och demens.

De sex träffarna behandlar:

1. Hjärnans makrosystem, d.v.s. en översiktlig orientering om viktiga delar och områden och lite kort om hur dessa är kopplade till beteende, upplevelser och problem.
2. Hjärnans mikrosystem, d.v.s. hur nerver, kopplingsställen (synapser) och signalämnena fungerar i positiva och mindre positiva sammanhang (t ex missbruk).
3. Hjärnan och känslor.
4. Hjärnan, lärande och minne.
5. Hjärnans plasticitet och utveckling.
6. Den stressade hjärnan.

Korta filmavsnitt från bl.a. Utbildningsradions TV-program används som illustration. Ingen medicinsk grundkunskap är nödvändig. Visst stencilmaterial delas ut. Cirkeln har samma innehåll som föregående termin.

Tid: Tisdagar jämna veckor 25/1–5/4 kl. 15.00–16.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 34. Uppland – vårt landskap

Irma Ridbäck, f.d. bibliotekarie, tfn 018-12 99 84.

Varje sammanträde inleds av en inbjuden föredragshållare eller av en cirkeldeltagare. Vi lär oss mera om några olika bygder i Uppland.

Cirkeln är en fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/1–7/4 kl. 13.00–14.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 35. Norrland – liv och kultur

Björn Holmgren, docent i meteorologi, f.d. polarforskare, tfn 018-30 26 76.

Varje sammanträde inleds med ett anförande av en cirkeldeltagare eller en inbjuden föredragshållare, varefter diskussion följer. Cirkeln är en fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/1–7/4 kl. 14.45–16.15. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 36. Lettland – okänt nära grannland

Bengt Kettner, fil. mag., tfn 018-23 64 11.

Cirkeln är en fortsättning från föregående termin och behandlar Lettland från forntid till nutid. Lettland var en gång "Svea Rikes Kornbod"; Riga var tidvis Sveriges största stad.

I text och bilder följer vi letternas dramatiska historia, under tyska, svenska, polska och ryska härskare, fram till dagens fria och självständiga Lettland. Vi gör nedslag i landets geografi, natur, politik, kultur och näringsliv. Huvudstaden Riga, med en tredjedel av landets invånare, får särskilt stort utrymme. För dem som så önskar planeras en resa till Riga under några dagar i april eller maj 2011.

Tid: Onsdagar udda veckor 19/1–16/3 kl. 13.15–15.45. 16 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.
Avgift: 450 kr.

Nr 37. Europa inför nya utmaningar - fortsättning

Paul Reichberg, fil. kand., tfn 018-13 36 74.

Cirkeln bygger på att du har kunskaper om EU:s grundläggande funktioner. Fokus ligger på att analysera EU:s arbetssätt, jämförelse mellan nationellt beslutsfattande och EU-ropeiskt. Cirkeln kommer också att behandla EU:s internationella roll i olika sammanhang.

Om deltagarna önskar arrangeras en resa till Bryssel våren 2011.

Tid: Tisdagar udda veckor 18/1–29/3 kl. 11.00–12.30. 12 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP, MEDICIN OCH TEKNIK

Nr 38. Fysiken och människan, fysiken i vardagen

Staffan Yngve, universitetslektor, Institutionen för fysik och astronomi, Uppsala universitet, tfn 018-52 05 81, 0702-97 80 16.

I cirkeln tar vi upp sådant som: Himlafenomen och deras förklaring, elektricitet, magnetismens mystik. Vardagens värmelära. Varför tål vi kyla och värme så bra? Varför lyfter en heliumballong? Hur fungerar en raket? Hur står sig Newtons mekanik i dag? Vågor till nytta och skada, aku-

stik och musikens fysik, kommunikation med elektromagnetiska vågor. Något om hur vissa nobelprisbelönade upptäckter i fysik och kemi påverkat vår vardag. Cirkeln vänder sig till alla som är, eller hoppas bli, intresserade av naturvetenskap. Inga särskilda förkunskaper krävs. Fysik är kul!

Litteratur: M. Hamrin, P. Norqvist "Fysik i vardagen", Studentlitteratur (2005). Cirkeln har samma innehåll som föregående termin.

Tid: Onsdagar jämna veckor

26/1–6/4 kl. 15.00–16.30. 12 tim.

Lokal: Ångströmlaboratoriet, Läagerhyddsvägen 1, Oséensalen (rum 73121).
Avgift: 300 kr.

Nr 39. Fåglar under våren

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 0171-46 30 39, mobil 0705-72 80 42.

Vi träffas första gången inomhus, och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Både nybörjare och mer

vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Torsdag 17/3 kl. 13.00–14.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursion ändras tiden):

4/4 kl. 8.00–11.00. Hågadalen–Nåsten.
19/4 kl. 13.00–16.00. Hjälstaviken.
3/5 kl. 8.00–11.00. Dalkarlskärret.
13/5 kl. 6.00–9.00. Hässelby hage.
23/5 kl. 6.00–11.00. Ledskär.
7/6 kl. 22.00–24.00. Fyrisån, Ultuna källa.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten 17/3, därefter utomhus.

Avgift: 600 kr.

Nr 40. Vårfåglar

Bo Tallmark, f.d. universitetslektor i ekologi, tfn 018-52 79 82, 0730-50 49 07.

Vi träffas första gången inomhus, och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Både nybörjare och mer vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

SPRÅK

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för att beskriva innehållet i sina språkcirklar är en modifiering av Europarådets nivåskala för språkstudier. Svårighetsnivån markeras med en till fem stjärnor. Under varje nivå beskrivs i stora drag dels de förkunskaper en deltagare förväntas ha vid studiernas början, dels de kunskaper och färdigheter hon eller han förväntas tillägna sig under cirkelarbetets gång. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. Beträffande nivåskalan för latin och klassisk grekiska, som ju inte längre talas, kan de olika nivåbeskrivningarna endast delvis tillämpas. Läs därför beskrivningarna under dessa cirklar

Tid: Torsdag 17/3 kl. 15.00–16.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursion ändras tiden):

31/3 kl. 9.00–12.00. Kung Björns hög, Hågadalen.
14/4 kl. 9.00–12.00. Övre Föret, Fågeltornet på västra sidan.
28/4 kl. 8.00–11.00. Dalkarlskärret.
11/5 kl. 7.00–11.00. Hjälstaviken.
27/5 kl. 7.00–11.00. Varggropen, Vendelsjön.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten 17/3, därefter utomhus.

Avgift: 600 kr.

Nr 41. Mac OS X – fortsättning

Bertil Eriksson, IT-ansvarig USU, tfn 018-13 65 20.

Fortsättning för dig som har grundläggande kunskaper om Mac och operativsystemet Leopard men vill lära dig mera. Vi förfogar inte över någon utbildningslokal med datorer varför det är önskvärt att du har en bärbar Mac du kan ta med. Denna dator måste ha Mac OS X Leopard eller Snow Leopard installerad. Vi kommer bl.a. att repetera och fördjupa kunskaperna om bildredigering (iPhoto), bränna CD/DVD-skivor, ladda ner och installera program som vi hämtar från nätet (till exempel Spotify och Skype). Utöver detta kan gruppen välja bland följande så långt tiden räcker till: Webmail, spa-

ra och lyssna på musik (iTunes), göra enkla bildspel.

Tid: Varje fredag 21/1–11/2 kl. 9.30–12.00. 12 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 300 kr.

Nr 42. Digitala bilder med Kalle

Kalle Onsbacke, datalärare vid Folkuniversitetet, tfn 018-35 13 67, 0708-65 41 34.

Lär dig mer om hantering av bilder i datorn. I cirkeln ingår att

- överföra från din kamera och internet till datorn.

- skapa mappar och få ordning på dina bilder.

- göra backup och säkerhetskopiera.
- göra fotoalbum och redigera bilder i Word och Photoshop.

- återskapa och snygga till gamla bilder från t.ex. dia i en filmskanner.
- göra ett bildspel i datorn.

De datorer som används är Folkuniversitetets datorer (ej Macintosh), och undervisningen sker i operativsystemet Windows XP. Tag gärna med din digitalkamera med sladdar och bruksanvisning.

Tid: Varje tisdag 15/2–12/4 kl. 16.15–17.45. 18 tim.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1 (buss 11, 12, 13).

Avgift: 850 kr.

för att se vad som gäller. Den som är osäker om cirkelns innehåll kan ta direkt kontakt med cirkelledarna.

Nivå 1 (*)

Deltagarna har inga eller mycket ringa förkunskaper.

- De lär sig under cirkelarbetet att förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt. Orden och fraserna är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.

- Deltagarna deltar själva i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor som gäller för dem välbekanta ämnen.

- De lär sig att muntligt beskriva t.ex. var de bor och personer de känner.

Nivå 2 (**)

Deltagarna har när de kommer till cirkeln ett enkelt förråd av ord och fraser som de kan använda i enkla situationer.

- De ökar under cirkelarbetet gradvis sitt ord- och frasförråd så att de kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – det kan t.ex. gälla hem, möbler och matvanor men också områden som shopping, kommunikationer och väderlek.

- De kan presentera sig själva och andra människor. De kan berätta om och beskriva händelser i vardagslivet och redogöra för sin egen utbildning.

- De lär sig att arbeta med texter som går ut på att hämta information t.ex. i

annonser, prospekt, menyer, tidtabeller. De läser enkla berättelser.

• De kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå 3 (***)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 2 och riktar under cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

• Deltagarna kan förstå innehållet i sådant stoff som de kan möta i sitt yrkesliv eller vid resor i och utanför det egna landet.

• De kan återberätta något de läst eller hört.

• Deltagarna samtalar relativt flytande och kan ta aktiv del i en diskussion.

• De kan läsa och tillgodogöra sig artiklar som behandlar ämnesområdet som de känner till och som är skrivna på ett någorlunda lättbegripligt språk. De kan läsa och förstå enklare litterär prosa.

• De kan skriva personliga brev och sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 4 (****)

Deltagarna har de kunskaper och färdigheter som beskrivs i nivå 3 och riktar vid cirkelarbetet in sig på de färdigheter som beskrivs nedan.

• De kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga föreläsningar om för dem själva välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.

• De kan relativt detaljerat återberätta en historia.

• De deltar aktivt i en diskussion och kan förklara och försvara sina åsikter.

• De läser och förstår sakprosatexter och skönlitteratur som ligger på en inte alltför avancerad nivå.

• De kan skriva sammanhängande texter från egna intresseområden.

Nivå 5 (*****)

Deltagarna har när de går in i cirkelarbetet de färdigheter som beskrivs i nivå 4. De känner sig relativt hemma i språket och önskar under cirkelarbetet förbättra sina goda och allsidiga språkfärdigheter.

• Deltagarna kan förstå olika typer av

framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning. Det innebär bl. a. att de utan större ansträngning förstår TV-program och filmer.

• De talar språket flytande och uttrycker sig klart och nyansrikt vid egna framställningar och i samtal och diskussioner.

• De läser och förstår långa och komplexa texter både på sakprosans och på skönlitteraturens områden.

• De kan skriva recensioner av litterära verk och av artiklar på sakprosa.

Nr 43. Engelska ***

Gösta Stolpe, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-50 42 14.

Vi läser en antologi med moderna engelska noveller, eventuellt en roman innehållande modern engelskspråkig prosa. Vissa grammatiska övningar enligt deltagarnas önskemål och behov.

Tid: Varje onsdag 19/1–23/3 kl. 10.45–12.15. 20 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 44. English: Language and Literature ****

Lena Ågren, fil. mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43.

Vi läser och diskuterar engelskspråkig litteratur i Alderborn-Ågren "Streams 2" och resonerar om språkliga företeelser i samband med detta. Vi diskuterar också företeelser och allmänmänskliga problem i världen i allmänhet och i engelskspråkiga länder i synnerhet. Nya deltagare hälsas välkomna.

Tid: Varje onsdag 19/1–13/4 (ej 23/2) kl. 10.45–12.15. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 45. English *****

Richard Glover, universitetslärare i engelska, tfn 018-38 03 13.

We shall be looking in detail at a selection of poems from both modern times and earlier periods in English literature. In all our close readings we shall be exploring the words, music and meaning of the texts.

Tid: Varje onsdag 19/1–23/3 (ej 23/2) kl. 12.45–14.15. 18 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 450 kr.

Nr 46. Franska *

Patrik Rydell, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 0704-95 92 02.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Grundläggande ordförråd och formlära. Enklare texter med anknytning till vardagliga situationer. Uttalsövningar och hörövningar. Muntlig och skriftlig kommunikativ träning. Textbok: "Génial" 1 och 2, Natur & Kultur.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4

kl. 15.00–16.30. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 47. Franska **

Margareta Viklund, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53. Repetition av grammatik, ordförråd och vardagsfraser. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva. Fria och bundna dialoger. Samtal kring givna ämnen. Parövningar. Hör-förståelseövningar. Diktéer. Ordkunskap. Muntliga och skriftliga grammatikövningar. Sång och musik. Kultur och samhälle. Aktuella händelser. Tidningstexter. Kurslitteratur: "Au Boulot 2", textbok och övningsbok.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4

kl. 13.00–14.30. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 600 kr.

Nr 48. Franska *** Grupp 1

Monika Ekman, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa samt i mindre utsträckning skriva. Ordkunskap, ord av samma familj. Ordbildning med baser, prefix och suffix. Fria och styrda dialoger. Samtal om kända ämnen och aktuella händelser. Individuella muntliga framställningar. Skriftliga och muntliga resuméer. Övningar i hörförståelse. Nyhetsändringar, övningar, musik och sång, bild-illustrationer via Internet. Viss franskspråkig skönlitteratur.

Tidningstexter.

Kurslitteratur: "Escalade 3", Bonniers franska grammatik, stencilerat material.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 49.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 14.30–16.00. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 49. Franska * Grupp 2**

Monika Ekman, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 48.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 12.45–14.15. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 50. Franska ****

Eva Wockelberg, fil. mag., språklärare, tfn 018-50 01 70.

Cirkeln syftar till att ytterligare stärka deltagarnas förmåga att självständigt uttrycka sig muntligt.

Tidningsmaterial ur bl. a. Le Figaro och Le Parisien samt av deltagarna valda skönlitterära texter utgör basen för diskussioner och referat.

Orientering om kultur, politik och vardagsliv. Fördjupning i grammatik samt skriftliga översättningsövningar i enlighet med deltagarnas önskemål.

Tid: Varje onsdag 19/1–27/4 kl. 11.00–12.30. 30 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 750 kr.

Nr 51. Franska ****

Yaga Sosnowska, lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-55 28 92.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 10.45–12.15. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 600 kr.

Nr 52. Franska ****

Philippe Collet, lärare i franska vid

Folkuniversitetet, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer en artikel i en tidning på franska som presenteras. Vi läser och diskuterar den tillsammans. Vi ser en film textad på franska och olika inspelningar från TV5/France2. Kursbok: Maylis de Kerangal "Naissance d'un pont", Verticales.

Tid: Varje tisdag 18/1–10/5 (ej 22/2, 19/4) kl. 11.00–12.30. 30 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln, dock Missionskyrkan, Arken 3/5, 10/5.

Avgift: 750 kr.

Nr 53. Franska *****

Philippe Collet, lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer själva ett textutdrag som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna.

Tillsammans läser vi artiklar från den franska pressen och ser videoinspelningar från TV5/France 2.

Kursbok: Héléne Grimaud "Variations sauvages", Robert Laffont.

Tid: Varje tisdag 18/1–10/5 (ej 22/2, 19/4) kl. 9.15–10.45. 30 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln, dock Missionskyrkan, Arken 3/5, 10/5.

Avgift: 750 kr.

Nr 54. Grekiska, klassisk *

Gunnel Eriksson, f.d. gymnasielektor, tfn 0171-47 60 89.

Nybörjarcirkel (andra terminen).

Grundläggande formlära, enklare texter med basordförråd som avspelas i svenska lånord. Sentenser, bevingade ord. Realia och kulturhistoriska inslag. Vi fortsätter i Lars A. Larssons kursbok "Eisagoge, Läsebok 1".

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 12.30–14.00. 24 tim.

Lokal: S:t Olofsg. 11, 2 tr.
Avgift: 600 kr.

Nr 55. Italienska *

Margareta Viklund, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53.

Nybörjarcirkel (andra terminen) med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal, t.ex. dialogövningar. Målet är att skaffa ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal.

Grammatikgenomgångar med skriftliga och muntliga övningar. Kursbok "Subito".

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 14.45–16.15. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 600 kr.

Nr 56. Italienska *

Patrik Rydell, fil. mag., f.d. gymnasielärare, tfn 0704-95 92 02. Nybörjarcirkel (andra terminen) med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal, t.ex. dialogövningar. Målet är att skaffa ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Grammatikgenomgångar med skriftliga och muntliga övningar. Vi fortsätter med kursboken "Prego 1".

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 600 kr.

Nr 57. Italienska *

Katarina Hellgren-Dahl, fil. kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Vi fortsätter i "Prego 1" med att repetera grammatik och inriktar oss på vardagsfraser och enkla samtal. Målet är att utöka ordförrådet, hörförståelsen och att öva upp ett gott uttal.

Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig genom att göra enkla presentationer av ett valfritt ämne. Vi lyssnar på italienska sånger och ser delar av en italiensk film.

Tid: Varje tisdag 18/1–19/4 (ej 22/2, 22/3) kl. 13.15–14.45. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 58. Italienska **

Katarina Hellgren-Dahl, fil. kand., språklärare och sångerska, tfn 018-20 13 51.

Vi börjar med kursboken "Prego 2". Vi övar på att uttrycka oss muntligt både genom vardagsfraser och samtal, där ordförrådet utökas, uttalet förbättras och grammatiken repeteras. Deltagarna får också öva sig muntligt genom att göra presentationer av olika ämnen. Vi lyssnar på italiensk musik och ser ev. en italiensk film.

Tid: Varje onsdag 19/1–20/4 (ej 23/2, 23/3) kl. 9.00–10.30. 24 tim.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 59. Italienska **

Katarina Hellgren-Dahl, fil. kand.,
språklärare och sångerska,
tfn 018-20 13 51.

Vi läser färdigt kursboken ”Prego 2” och kompletterar med noveller. Vi övar på att uttrycka oss muntligt både genom vardagsfraser och samtal, där ordförrådet utökas, uttalet förbättras och grammatiken repeteras. Deltagarna får också öva sig muntligt genom att göra presentationer av olika ämnen. Vi lyssnar på italiensk musik och ser ev. en italiensk film.

Tid: Varje torsdag 20/1–28/4 (ej 17/3, 24/3, 21/4) kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 60. Italienska ***

Eva Linderöth, fil. mag., gymnasie-
lärare, tfn 018-21 89 18.

Vi arbetar med ämnesområden som deltagarna möter eller känner till, och med återberättande samt skriftlig sammanfattning av material på någorlunda lättbegripligt språk som berör deras intresseområden. Vi läser någon enklare litterär prosa. Kurslitteratur bestäms i samråd med deltagarna.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4
kl. 10.45–12.15. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 61. Italienska ***

Katarina Hellgren-Dahl, fil. kand.,
språklärare och sångerska,
tfn 018-20 13 51.

Vi fortsätter att läsa romanen ”Spingendo la notte più in là” av Mario Calabresi och därefter ytterligare någon litterär prosa. Vi diskuterar och kommenterar det vi läser. Deltagarna får också öva sig på att uttrycka sig genom att göra presentationer av olika ämnen. Vi tar upp artiklar i aktuella ämnen och diskuterar på italienska. Cirkelns mål är att

utöka ordförrådet och förbättra för-
mågan att uttrycka sig.

Tid: Varje tisdag 18/1–19/4 (ej 22/2,
22/3) kl. 15.00–16.30. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 62. Italienska ****

Katarina Hellgren-Dahl, fil. kand.,
språklärare och sångerska,
tfn 018-20 13 51.

Konversation och diskussion på italienska. Vi läser en modern italiensk roman som vi diskuterar och kommenterar. Vi läser också artiklar i aktuella ämnen och deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen. Cirkelns mål är att utvidga ordförrådet, finslipa uttal och ge deltagarna möjlighet att öva sin förmåga att uttrycka sig.

Tid: Varje onsdag 19/1–20/4 (ej 23/2, 23/3) kl. 14.30–16.00. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 600 kr.

Nr 63. Latin *

Jan-Åke Sääf, fil. mag.,
tfn 0767-87 71 87, 018-13 26 15.

Cirkelns fjärde termin, med fortsatt fokus på grundläggande formlära och syntax. Basordförråd, latinets fortlevnad i moderna språk. Allmän språkkunskap. Något mer avancerade prosatexter. Tillämplighetsövningar. Sentenser, citat, bevingade ord. Realia och kulturhistoriska inslag. Kursbok: Staffan Edmar ”Vivat lingua latina!”, samt Tidner ”Latinsk grammatik” eller Thomasson ”Kort latinsk språklära”. ”Latinsk-svensk ordbok” av Ahlberg-Lundqvist-Sörbom rekommenderas.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4
kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen,
dock Missionskyrkan, Insikten 23/2.
Avgift: 600 kr.

Nr 64. Latin ***

Monika Ekman, fil. mag., f.d. gym-
nasielärare, tfn 018-52 29 98.

Autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, historia, samhälle – från klassisk och efterklassisk tid. Sentenser och citat. Grammatik med tonvikt på syntax och textanalys. Viss

repetition av formlära. Ordkunskap. Latin i moderna språk. Fortsatt litteraturhistorisk översikt. Medicinskt latin och kyrkolatin. Dagligt liv i Antikens Rom. Latinets roll i Europa. Studiebesök på Gustavianum (kostnad tillkommer). Kurslitteratur: Staffan Edmar ”Vivat litteratura latina”, Tore Jansson ”Latin”, valfri grammatik och valfritt lexikon; stencilerat material.
Tid: Varje torsdag 20/1–7/4
kl. 9.00–10.30. 24 tim.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 65. Latin ****

Monika Ekman, fil. mag., f.d. gymnasie-
lärare, tfn 018-52 29 98.
Autentiska texter – prosa, poesi, naturvetenskap, historia, samhälle – från klassisk och efterklassisk tid. Sentenser och citat. Grammatik med tonvikt på utökad syntax och textanalys. Enkel översättning till latin. Fördjupad ordkunskap och ordbildning. Repetition av olika morfem. Latin i moderna språk. Latin i olika svenska dokument. Dagligt liv i Antikens Rom. Fortsättning av latinets roll i Europa. Studiebesök på Gustavianum (kostnad tillkommer). Kurslitteratur: Tore Jansson ”Latin”, valfri grammatik och valfritt lexikon; omfattande stencilerat material.

Tid: Varje torsdag 20/1–7/4
kl. 10.45–12.15. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 66. Spanska *

Anders Fredholm, fil. kand. i
spanska och engelska, tfn 0706-61
14 72.

Cirkelns tredje termin. Fokus ligger på inläring av grundläggande vanliga ord och fraser samt kommunikativ praktik genom lätta texter och enkla samtal samt realia om Spanien och Latinamerika. Textbok: ”Buena idea I, Libro de textos” och ”Buena idea I, Libro de trabajo”.

Tid: Varje tisdag 18/1–5/4
kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 67. Spanska **

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 0736-87 19 93 (helst efter kl. 16).

Fokus ligger på inläring av allmänna ord och fraser samt kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtal uttryckta i nutid, framtid och närmaste dåtid.

Kurslitteratur: Håkansson, Álvarez, Beeck ”Buena idea II, Libro de textos” och ”Buena idea II, Libro de trabajo”.

Tid: Varje tisdag 18/1–5/4 kl. 14.20–15.50. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 68. Spanska ***

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 0736-87 19 93 (helst efter kl. 16).

Cirkeln inriktar sig på utökat ord- och frasförråd samt träning i att beskriva och berätta om både vardagliga situationer och andra för deltagaren bekanta områden. Kurslitteratur bestäms i samråd med deltagarna vid cirkelns början.

Tid: Varje tisdag 18/1–5/4 kl. 10.30–12.00. 24 tim.

Lokal: S:t Olofsg. 11, 2 tr.

Avgift: 600 kr.

Nr 69. Spanska ****

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 0736-87 19 93 (helst efter kl. 16).

Cirkel med inriktning på att bygga vidare på den kommunikativa förmågan, med betoning på att samtala, genom att utöka ord- och frasförrådet samt träna sig i att agera i vanliga situationer och händelser som rör allmänna områden.

Kurslitteratur bestäms i samråd med deltagarna vid cirkelns början.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 10.00–11.30. 24 tim.

Lokal: S:t Olofsg. 11, 2 tr.

Avgift: 600 kr.

Nr 70. Spanska *****

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 0736-87 19 93 (helst efter kl. 16).

Cirkeln är inriktad på kommunikativ träning, särskilt på läsförståelse av några korta skönlitterära texter, samt samtal och diskussion om lite av varje. Det ägnas tid även till mer avancerade grammatiska diskussioner. Fokus läggs även på ökad insikt i och förståelse för den spansktalande kulturella världen. Cirkeln är endast på spanska. Kurslitteratur: en roman som bestäms i samråd med deltagarna vid cirkelns början, samt stencil.

Tid: Varje tisdag 18/1–5/4 kl. 12.30–14.00. 24 tim.

Lokal: S:t Olofsg. 11, 2 tr.

Avgift: 600 kr.

Nr 71. Deutsch im Alltag **

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Tyska i vardagslag. Cirkeln är främst inriktad på muntlig kommunikation och på att bygga upp ett praktiskt och användbart ordförråd.

Tid: Varje onsdag 19/1–6/4 kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 72. Deutsch im Alltag ***

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi läser och diskuterar texter från olika ämnesområden. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation, men även en del skriftlig produktion.

Tid: Varje tisdag 18/1–5/4 kl. 9.00–10.30. 24 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 73. Deutsch – Gestern und Heute ****

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi studerar texter från olika tider och ämnesområden och tar upp realia i anslutning till det lästa. Uppläggning av cirkeln och val av material sker i samråd med deltagarna.

Tid: Måndagar udda veckor

17/1–28/3 kl. 12.45–14.15. 12 tim.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 300 kr.

Nr 74. Deutsch – Frauengestalten in deutscher Literatur *****

Helmut Müssener, professor em. i tyska, särskilt tyskspråkig litteratur, tfn 0173-104 50.

Cirkeln vänder sig till den som har både läs- och hörförståelse i tyska samt är intresserad av tyskspråkig litteratur, prosa och drama, från 1700- och 1800-talen. Vi läser följande texter: *Emilia Galotti* av G.E. Lessing, *Iphigenie* av J.W. Goethe, *Geschichte vom braven Kasperl und dem schönen Annerl* av C. Brentano, *Maria Magdalena* av Friedrich Hebbel och *Frau Jenny Treibel* av Th. Fontane. Vi diskuterar, valfritt på tyska och/eller svenska, dessa kvinnoöden samt kvinnornas sociala ställning och levnadsvillkor under dessa århundraden, men även texternas relevans för vår egen tid.

Tid: Varje tisdag 18/1–22/3 (ej 22/2) kl. 15.00–16.30. 18 tim.

Lokal: Missionskyrkan, Vinkeln 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 29/3; Missionskyrkan, Utsikten 25/1, 8/2, 8/3, 22/3.

Avgift: 450 kr.

FOLKUNIVERSITETETS KURSER I UPPSALA

Folkuniversitetet i Uppsala, FU, erbjuder USU:s medlemmar att delta i FU:s kurser med 10 procents rabatt. Kurskatalog kan hämtas på FU:s expedition, Portalgatan 2 A, Uppsala. Utbildningsinformation på nätet: www.folkuniversitetet.se/upsala. Vid anmälan anges medlemskap i USU.

UNIVERSITETSKURSER VID UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala Senioruniversitet vill erinra om det fantastiska utbud av kostnadsfria kurser som erbjuds av Uppsala universitet för dem som har slutbetyg från gymnasieskola eller har grundläggande behörighet enligt den s.k. 25:4-regeln, dvs. är äldre än 25 år och har förvärvsarbetat på halvtid i minst fyra år före den 1 juli 2008 samt har styrkta kunskaper i engelska och svenska. Studier-

nas omfattning anges i högskolepoäng, hp, där 1,5 hp motsvarar en veckas heltidsstudier. En termins heltidsstudier, alltså 20 veckor, ger 30 hp. Uppsala universitet ger också ett stort antal sommarkurser.

All information om kurser, lediga platser, etc. finns på www.uu.se/utbildning.

Anmälan till kurserna görs via internet på www.studera.nu eller via pappersblankett. Sista anmälningdag är 15 oktober 2010 för vårterminens kurser. Anmälningstiden för kurserna under hösten 2010 har gått ut men det kan finnas kurser som inte är fullbelagda. Då finns det möjlighet att anmäla sig vid terminsstarten. Du kan ringa den institution som ger den kurs du är intresserad av och fråga om lediga platser. Universitetets utbildningskatalog för 2010/11 kan hämtas på studerandeexpeditionen, S:t Olofsgatan 10 B, Uppsala.

Anmälan

Avgifter

Cirklar och serier:

upp till 12 timmar 300 kr

13–18 timmar 450 kr

19–24 timmar 600 kr

25–30 timmar 750 kr

(högre avgifter för vissa cirklar med resor, datacirklar)

Tisdagsföreläsningarna är gratis för USU:s medlemmar.

Anmälningförfarande

Anmälan till föreläsningsserier och studiecirklar kan *endast* göras genom att avgiften betalas in på USU:s plusgiro 39 70 67-0.

Inbetalning kan tidigast göras den 8 december 2010 och senast den 12 januari 2011. Anmälan kan EJ göras till serie- eller cirkelledare.

På talongen anges nummer och namn på varje serie/cirkel tillsammans med namn, telefonnummer och gärna e-postadress för den/dem som ska delta. Cirkeldeltagare ska även ange personnummer. Detta krävs för alla som deltar i studiecirklar som genomförs av USU i samverkan med Folkuniversitetet.

Betala gärna samtliga avgifter för serier och cirklar på samma avi.

Observera att resor, medlemsavgifter m.m. betalas separat och till ett andra plusgirokonto.

Turordning följer det datum då betalningen kommit in på USU:s plusgirokonto.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Deltagare i aktiviteter som är fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt en- och tvåstjärniga språkcirklar vilka fortsätter på högst tvåstjärnig nivå, och betalt cirkeln senast 30 november).

Inga kallelser skickas ut.

Deltagarna går till första sammankomsten. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser

Antal lediga platser på olika serier och cirklar redovisas på USU:s hemsida www.usu.se fr.o.m. den 15 december 2010.

Överteckning

Eventuella övertaliga meddelas och avgiften återbetalas.

Avbokning av inbetald cirkel/serie

En administrationsavgift på 50 kr tas ut för återbetalning av inbetald avgift till den som avanmäler sig från en serie/cirkel före andra sammankomsten. För senare avanmälan medges ingen återbetalning.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s hemsida, www.usu.se.